

เอื้องหมายนา

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Costus speciosus* (Koen.) Sm.

ชื่อสามัญ Crape ginger, Malay ginger, Spiral flag

ชื่อพื้นเมือง ผักเอื้อง, เอื้อง (นครราชสีมา); ชูไลบ้อง, ชูเลโบ, (กะเหรี่ยง – แม่ฮ่องสอน); เอื้องช้าง (นครศรีธรรมราช); เอื้องตัน (ยะลา); เอื้องเพ็ดม้า (ภาคกลาง); เอื้องหมายนา (ทั่วไป); เอื้องใหญ่, บันไดสวรรค์ (ภาคใต้)

ชื่อวงศ์ COSTACEAE

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ต้น เอื้องหมายนาเป็นไม้ล้มลุก มีเหง้าอยู่ใต้ดิน ลำต้นกลม บิดเวียนเป็นวง อวบน้ำ ต้นอ่อนสีเขียว

ใบ ใบเดี่ยว เรียงเวียน กาบใบเป็นวงหุ้มรอบลำต้น ใบรูปขอบขนานแกมรูปใบหอกกลับ ผิวใบสีเขียวเข้มเป็นมัน ปลายใบเรียวแหลม โคนใบรูปลิ้น ผิวใบสีเขียวเข้มเป็นมัน เส้นกลางใบด้านหลังใบเป็นร่องยาว จากโคนถึงปลายใบ

ดอก ดอกเป็นดอกช่อ ออกที่ปลายยอด ช่อดอกรูปโคน ใบประดับเรียงซ้อนกันเป็นชั้น กลีบเลี้ยงรูปกรวย สีแดง แข็ง กลีบดอกและกลีบปากเทียม สีขาว โคนกลีบด้านในสีเหลือง ออกดอกเดือนกรกฎาคม – กันยายน

ผล ผลกลมหรือรูปไข่ สีแดง เมล็ดสีดำ เป็นมัน ออกผลเดือนตุลาคม – ธันวาคม

แหล่งที่พบ ป่าดิบแล้งและป่าเต็งรังริมลำห้วย

สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ชอบแสงแดดรำไร ขึ้นได้ดีในที่ค่อนข้างชื้น

ฤดูกาลใช้ประโยชน์ ตลอดปี

ส่วนที่ใช้เป็นอาหาร ต้นอ่อน ช่อดอกอ่อน นำมาต้มทำให้สุก รับประทานกับน้ำพริก หรือนำมาแกงส้ม แกงเลียง

รส จืด

การขยายพันธุ์ แยกหน่อและเพาะเมล็ด